

Series REL - DS1

Code No. RSPL/3

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--

Candidates must write the Code on the title page of the answer-book.

- Please check that this question paper contains 15 printed pages.
- The code number given on the right –hand side of the question paper should be written on the title page of the answer-book by the candidate.
- Please check that this question paper contains 8 questions.
- **Please write down the serial number of the question before attempting it.**

Marathi(009)

Time allowed: 3 hours

Maximum Marks: 80

सूचना :

- १) प्रश्नपत्रिकेत एकूण चार विभाग आहेत. (अ. ब. क. ड.)
- २) सर्व विभाग आवश्यक आहेत.
- ३) सूचनेनुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे क्रमाने लिहा.
- ४) एकाच विभागातील सर्व प्रश्नांची उत्तरे क्रमाने लिहा.

विभाग : १ - अ. (अपठित) वाचन व आकलन - १५ गुण

प्र. १. खालील उतारा काळजीपूर्वक वाचा व त्यावर आधारित विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

सध्या आपल्या देशात बेकारीच्या राक्षसाने अक्षरशः थैमान घातले आहे. गिरण्या - कारखाने धडाधड बंद पडत आहे. उद्योग - व्यवसायांचे प्रमाण कमी होत आहे. उच्च शिक्षण घेतलेल्यांनाही नोकऱ्या नाहीत; त्यात कारखाने बंद पडल्यामुळे बेकार झालेल्यांची आणखी भर ! एका बाजूला महागाई आकाशाला भिडत आहे आणि त्याच वेळी घरात येणारे उत्पन्न बंद झाले आहे. अशा विलक्षण कात्रीत लोक सापडले आहेत. कित्येकजण निराशेच्या गर्तेत सापडून व्यसनांच्या आहारी जात आहेत. बेकारीमुळे चोऱ्या, दरोडे यांच्यात वाढ झाली आहे. बेकार तरुण आपसूक गुन्हेगारीकडे वळत आहेत. एकंदरीत समाजाच्या अस्तित्वाच्या मुळावरच हा घाला आहे. बेकारी नष्ट केली नाही, तर (अवघा समाजच नष्ट होणार आहे) बेकारीच्या मुळाशी सतत वाढणारी लोकसंख्या हे महत्वाचे कारण आहे. आधीच औद्योगिक मंदी आहे. त्यात सतत वाढत्या लोकसंख्येला रोजगार पुरवणे अशक्यच आहे. तसेच उद्योगजगतात नवीन बदलांचे वारे वाहतात. जुने उद्योग मोडून पडतात. त्यामुळे आणखी माणसे बेकार बनतात. काळ बदलतो, लोकांच्या आवडीनिवडी बदलतात. त्यांची जीवनशैली बदलते. त्यामुळे आधीच्या जीवनशैलीला अनुरूप असलेले उद्योगधंदे बंद पडतात. आणखी एक जबरदस्त कारण म्हणजे यांत्रिकीकरण. एक यंत्र अनेक माणसांचे काम करते. त्यामुळेही बेकरीत भर पडते. आपल्या देशात बहुसंख्य लोकांचे पोट शेतीवर अवलंबून आहे. पण आपण अजूनही पारंपरिक पद्धतीने शेती करतो. ती पूर्णतः बेभरवशाची आहे. अपुरे उत्पन्न, तेही निसर्गाच्या लहरीवर अवलंबून असलेले. त्यामुळे शेतीवरील माणसेही बेकारांच्या झुंडीत सामील होताहेत. लोक मोठ्या आशेने शहराकडे धाव घेतात आणि अक्षरशः बकाल जीवन जगतात. बेकारीमुळे अशा प्रकारे मानवी संपत्तीचा न्हास होत आहे.

प्र.१.अ. उतारा वाचा त्याआधारे खालील प्रश्नांची उत्तरे पर्यायांमधून निवडा.

(कोणतेही - ३)

(३X १ = ३)

i) बेकारीमुळे कोणत्या संपत्तीचा न्हास होत आहे?

A) शेती   B) घर   C) मानवी   D) साधन संपत्ती

ii) शेतीकरी बेरोजगार झाले की ते कोठे धाव घेतात?

A) शहराकडे   B) गावाकडे   C) ग्रामदेवतेकडे   D) भावकीकडे

iii) बेकारीमुळे कोणत्या गुन्हेगारीत वाढ होते?

A) चोऱ्या B) दरोडे C) चोऱ्या , दरोडे D) व्यसन

iv) भारतीय शेतकरी शेती कोणत्या पद्धतीने करतो ?

A) आधुनिक B) यांत्रिक C) पारंपरिक D) ओउद्योगिक

प्र. १. b. उताऱ्याच्या आधारे एका वाक्यात उत्तरे लिहा: (कोणतेही - ३) (३X १= ३)

i) बेकारीच्या मुळाशी महत्वाचे कारण कोणते?

ii) भारतीय लोकांचा मुख्य व्यवसाय कोणता ?

iii) बेकारीमुळे तरुण स्वतःला काय लावून घेतात?

iv) 'महागाई आकाशाला भिडणे' म्हणजे काय ?

प्र. १. c. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा: (कोणतेही - १) (१ X २ = २)

i) वाढती लोकसंख्या म्हणजे देशाच्या प्रगतीतली मोठी समस्या तुमच्या शब्दात लिहा.

ii) बेकारी - एक भीषण समस्या या विषयावर तुमचे मत लिहा.

प्र. २. खालील अपठित पद्य वाचा व त्यावर आधारित विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

झाड बसते ध्यानस्थ ऋषिसारखं मौन व्रत धारण करून तपश्चर्या करत ...

पक्षी झाडाचे कुणीच नसतात तरीही झाड त्यांचं असतं

मुळावर घाव घातला तरी झाड मुकाट सहन करते

झाडांच्या पानावरून वहीच्या पानावर अलगद उतरतात दवांचे टपोरे थेंब

झाडाकडे टक लावून पाहिलं तर शरीरभर विरघळतो हिरवा रंग

रक्त होते क्षणभर हिरवेगार आयुष्य होतं नुकत्याच खुडलेल्या फुलासारखं टवटवीत

झाडाचे बाहू सरसावलेले असतात मुसाफिरांना कवेत घेण्यासाठी

पानझडीनंतर झाड पुन्हा नवीन वस्त्र धारण करतं नव्या नवरीसारखं

झाडाला पालवी फुटल्यावर फुटते शरीरभर पालवी अन झटकली जाते मरगळ

पक्षांच्या मंजूळ नादात झाडाचंही जीवनाचं एक संध गाणे दडलेले असते

हसावं कसं सळसळत्या पानासारखं मुळावं मुरवं कसं तर झाडासारखं घट्ट पाय रोवीत ?

जगावं कसं तर करावं कसं तर झाडासारखं हिरवंगार झाडासारखं रोजचं चिंतन ?!

प्र.२. a. कविता वाचा व त्यावर आधारित प्रश्नांच्या उत्तरांचा पर्याय निवडा :

(कोणतेही - ३)

(३X १ = ३)

i) कवीने झाडाला कशाची उपमा दिलेली आहे?

A) पक्षांची B) ध्यानस्थ ऋषीची C) नवीन नवरीची D) फुलाची

ii) कोणती गोष्ट क्षणभर हिरवी होते?

A) वहीचे पान B) झाडाचे पान C) माणसाचे रक्त D) फुलाचे देठ

iii) 'आळस दूर लोटणे' या अर्थाची कवितेत आलेली ओळ ?

A) झाडाकडे टक लावून पाहिलं तर शरीरभर विरघळतो हिरवा रंग

B) रक्त होते क्षणभर हिरवेगार आयुष्य होतं नुकत्याच खुडलेल्या फुलासारखं टवटवीत

C) हसावं कसं सळसळत्या पानासारखं मुळावं मुरवं कसं तर ?

D) झाडाला पालवी फुटल्यावर फुटते शरीरभर पालवी अन झटकली जाते मरगळ

iv) कवीने कसे जगावे असा सल्ला दिलेला आहे ?

A) रोजचं चिंतन करत B) हिरवंगार झाडासारखं

C) नव्या नवरीसारखं D) मरगळ झटकून

प्र. २. b. कवितेच्या आधारे एका वाक्यात उत्तरे लिहा: (कोणतेही - ४) (४X १ = ४)

i) झाड कोणते व्रत धारण करते? मोह

ii) कोण झाडाच्या पानांवर अलगद उतरतात ? दुब बिंदू

iii) शिशीर ऋतूनंतर (पानझडीनंतर) झाडाचे रूप कोणासारखे असते? लव्हा लवटी सात रे

iv) कवीच्या मते, उत्साही आयुष्य कशासारखे असते?

v) सळसळत्या पानांसारखं काय करावे ?

विभाग : २ - ब. व्याकरण - २० गुण

प्र.३.अ. सूचनेप्रमाणे उत्तरे लिहा.(कोणतेही - ४)

(४X१=४)

i) दोन किंवा अधिक शब्द अथवा वाक्य जोडणाऱ्या अविकारी शब्दांना _____ असे म्हणतात.

- A) केवलप्रयोगी अव्यय   B) शब्दयोगी अव्यय
C) उभयान्वयी अव्यय   D) क्रियाविशेषण अव्यय

ii) खालीलपैकी योग्य विधाने कोणती ?

अ. व्याकरणात शब्दांचे विकारी व अविकारी असे दोन गट आहेत.

ब. नाम, सर्वनाम, विशेषण, क्रियापद ह्या विकारी शब्दजाती आहेत.

क. क्रियाविशेषण अव्यय, शब्दयोगी अव्यय, उभयान्वयी अव्यय व केवलप्रयोगी अव्यय ह्या अविकारी शब्दजाती आहेत.

ड. सामान्य नाम शब्दाची अविकारी शब्दजाती आहे.

- A) विधान 'अ' व 'ब' बरोबर   B) विधान 'क' व 'ड' बरोबर
C) विधान 'अ', 'ब', 'क' बरोबर   D) विधान 'अ', 'ब', 'क', 'ड' बरोबर

iii) खालीलपैकी गटात न बसणारे वाक्य कोणते ?

- A) 'बळी तो कान पिळी'   B) माझे आजोबा आज परगावी गेले.
C) 'मनी वसे ते स्वप्नी दिसे'   D) 'लेकी बोले, सुने लागे'

iv) खालील वाक्यात रिकाम्या जागी योग्य उभयान्वयी अव्ययाचा पर्याय वापरा.

तो भेटला _____ चटकन निघून गेला.

- A) अथवा   B) म्हणून   C) आणि   D) किंवा

v) वाक्यातील अधोरेखित शब्दाची जात ओळखा.

तो पेरूचे फळ सावकाश खात आहे..

- A) क्रियाविशेषण अव्यय   B) शब्दयोगी अव्यय
C) उभयान्वयी अव्यय   D) केवलप्रयोगी अव्यय

b. सूचनेप्रमाणे उत्तरे लिहा.(कोणतेही - ३)

(३X १ =३)

- i) काखेत कळसा गावाला वळसा - वाक्याचा काळ ओळखा.
- ii)मी लगान चित्रपट पाहतो.- पूर्णवर्तमानकाळी वाक्य तयार करा.
- iii)सूर्य मावळलेला असेल. - वाक्याचा काळ ओळखा.
- iv) तेव्हा तू कुठे जात होतीस ?- भूतकाळातील वाक्य तयार करा.

c. सूचनेप्रमाणे उत्तरे लिहा.(कोणतेही - ३)

(३X १ =३)

- i)मला हे चित्र पसंत आहे. - नकारार्थी वाक्य तयार करा.
- ii)चुडीवाला, माझ्यासाठी आरसा आणला ? - वाक्याचा प्रकार ओळखा.
- iii)किती वाईट असायचे ते दिवस!- विधानार्थीवाक्य बनवा.
- iv)आनंदात जगावे असे वाटते.- आज्ञार्थी वाक्य तयार करा.

d. सूचनेप्रमाणे उत्तरे लिहा.(कोणतेही - २)

(२X १ =२)

- i) खालीलपैकी एकवचनी शब्द कोणता ते ओळखा.

बांगड्या, वेली, पाहुणे, वर्ष

- ii)घरपावसाने पडले.-अधोरेखित शब्दाच्या वचनामध्ये बदल करून वाक्य पुन्हा लिहा.

- iii) पाऊल -या शब्दाचा अनेकवचनाचा शब्द लिहा.

प्र.४.a. सूचनेप्रमाणे उत्तरे लिहा.(कोणतेही - २)

(२X १ =२)

- i) खालीलपैकी भिन्नलिंगी शब्दाचा योग्य पर्याय ओळखा :

A) भात B) झाड C) मीठ D) लोणी

- ii)खालीलपैकी स्त्रीलिंगी शब्दकोणता ?

A) टाच B) ठसा C) तळवा D) दार

- iii) खालीलपैकीलिंग विचारानुसारगटात न बसणारा शब्दकोणता ?

A) मित्र B) धडा C) सडा D) खेडे

b. सूचनेप्रमाणे उत्तरे लिहा. (कोणतेही - २)

(२X १ =२)

i) खालीलपैकी समानार्थी शब्दांची योग्य जोडी ओळखा :

A) बाग= उपवन   B) ऋण = ऋषी

C) आळशी =सूर्य   D) धीर =मोठा

ii)खालीलपैकी गटात न बसणारा शब्द कोणता ?

A) संख्या   B) अंक   C) खेकड्याची नांगी   D) आकांत

iii) खालीलपैकी गटात न बसणारा शब्द कोणता ?

A)पाखरे   B) खेडे   C) झाडे   D) झरे

c. सूचनेप्रमाणे उत्तरे लिहा.(कोणतेही - २)

(२X १ =२)

i) खालीलपैकी विरुद्धार्थी शब्दांची योग्य जोडी ओळखा :

A) उदंडXभरपूर   B)धीटXशूर

C) रणशूरXपराक्रमी   D) नीटनेटकाXगबाळा

ii)वाचाळ- या शब्दाच्या विरुद्धार्थी शब्द ओळखा :

A) अबोल   B) यश   C) उपकेंद्र   D) निर्णायक

iii)विधायक- या शब्दाच्या विरुद्धार्थी शब्द ओळखा :

A) प्रगती   B) सरळ   C) तेजस्वी   D) विघातक

d. सूचनेप्रमाणे उत्तरे लिहा. (कोणतेही - २)

(२X १ =२)

i) खालीलपैकी समास प्रकाराच्या आधारे गटात न बसणारा शब्दओळखा :

A) पापपुण्य   B) खरेखोटे   C)सत्यासत्य   D) घरोघरी

ii)खालील शब्दाचा समास ओळखा :‘वेणीफणी’ -

A) अव्ययीभाव समास   B) समाहार वद्व समास

C)वैकल्पिक वद्व समास   D) इतरेतर वद्व समास

iii) या सामासिक शब्दांचा विग्रह करताना अथवा, किंवा, वा या विकल्पदर्शक उभयान्वयी अव्ययांचा वापर करावा लागतो. दोन घटकांपैकी एकाची निवड करावी लागते.

- A) इतरेतर व्द्व समास   B) समाहार व्द्व समास
C) अव्ययीभाव समास   D) वैकल्पिक व्द्व समास

विभाग : ३ - क. पाठ्यपुस्तक आधारित - गुण ३०

प्र. ५. a. एका वाक्यात उत्तरे लिहा: गद्य (धडे) कोणतेही - ३ (३X१= ३)

i) एका महिन्याचा उपासानंतर पंतांचे तिकिटावर आलेला वजनाचा आकडा किती ?

ii) अब्दुलच्या पिशवीतील कोणत्याही चार वस्तूची नावे लिहा ?

iii) कोणत्या दोन दिवशी अब्दुल तपोवनात बांगड्या भरायला जात असे ?

iv) पावडेकाकांच्या पावलांची वैशिष्ट्ये कोणती ?

v) सुश्रुतची सहल कोणत्या गावी जाणार होती?

प्र. ५. b. खालील वाक्यातील रिकाम्या जागी योग्य शब्दाचा पर्याय शोधून वाक्य पुन्हा

लिहा: कोणतेही - ३ (३X १ = ३)

i) आता _____ भरलेली नऊ पन्नासची गाडी येईल. निरंजन एकदम सावध झाला.

- A) कांद्याने   B) कोळशांने   C) प्रवाशांनी   D) पेपरांनी

ii) मूळ कथा दर्जेदार _____ कोणतीही कलाकृती उत्तम होऊ शकत नाही.

- A) असल्या शिवाय   B) कथेसाठी   C) होण्यासाठी   D) कादंबरी शिवाय

iii) यावर तो शालीन कवी _____ हसला.

- A) जोरात   B) मनापासून   C) खऱ्या मनाने   D) भयंकर

iv) “अहो, म्हणजे सुरुवातीला मी तुम्हांला जो बिनसाखरेचा चहा दिला तो _____

नव्हताच मुळी!”

- A) साखरेचा   B) नासाखरेचा   C) बिनसाखरेचा   D) गुळाचा

V) “आता ह्या उड्या मारायला मी _____ सोडली हे पाहता ना तुम्ही, बाबा?”

A) लाजदेखील B) विचारदेखील C) अपमानास्पद D) मौन सोडले

प्र. ५.C. खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे ४०-५० शब्दांत उत्तर लिहा:

कोणतेही - १

(१ X ३ = ३)

i) ‘निरंजनच खरा नागरिक’ हे विधान तुमच्या शब्दात स्पष्ट करा.

ii) चरित्र व आत्मचरित्र या साहित्यप्रकाराची वैशिष्ट्ये तुमच्या शब्दात लिहा.

iii) ‘भावे सरांचे शब्द हीच खरी माशेलकरांची ऊर्जा’ या विधानाचा तुम्हांला समजलेला अर्थ लिहा.

प्र. ५. d. कंसात दिलेल्या वाक्प्रचारांचा खालील वाक्यांमधील योग्य त्या ठिकाणी वापर

करून वाक्य पुन्हा लिहा:

(५ X १ = ५)

(आनंद गगनात न मावणे, कट करणे, अंगाचा तिळपापड होणे, सुरुंग लावणे, मुठभर मांस वाढणे.)

i) वयाने मोठे होणाऱ्या मुलांचा उर्मटपणा बघून शिक्षकांना खूप राग येतो.

ii) सरपंचांनी गरीब अनिरुद्धाचे कौतुक केल्यामुळे तो स्तुतीने हुरळून गेला.

iii) कमी वेळ आणि अभ्यासाचे नियोजन साधले त्यामुळे परीक्षेत पहिला क्रमांक आल्याच्या बातमीने खूप आनंद झाला.

iv) प्रत्येक व्यक्तीने जीवनात कोणतेही काम कारस्थाने रचून करू नये शुद्ध मनाने करावीत.

v) शत्रू हल्ला करणार त्याआधी छ. शिवाजी महाराज त्याची योजना उधळून लावायचे.

प्र. ६.a. एका वाक्यात उत्तरे लिहा: (कविता) कोणतेही - ४

(४ X १ = ४)

i) हिरवागार समृद्ध श्रावण कोठे हसतो ?

ii) कवी नारायण सुर्वेनी दरवेळी कोणाचा विचार केला?

iii) क्षणाचाही विलंब न करता पृथ्वीवर कोण झेपावते?

iv) दीनदुबळ्यांनी सैनिकांचे औक्षण कशाने केले आहे?

v) कष्टाचे सामर्थ्य अपुरे केव्हा वाटते ?

प्र. ६. b. खालील वाक्यातील रिकाम्या जागी योग्य शब्दाचापर्याय शोधून वाक्य पुन्हा

लिहा: कोणतेही - ४ (४X १ = ४)

i) अग्निमाजि पडे बाळू | माता धावें _____ ||

A) कृपाळू   B) दयाळू   C) मायाळू   D) कनवाळू

ii) दोन दिवस वाट पाहण्यात गेले; दोन _____ गेले.

A) चंद्र आला   B) तारे फुलले   C) दुःखात   D) रात्र धुंद झाली

iii) नाही मुठीमध्ये द्रव्य नाही _____ रक्त,

A) धमन्यांमध्ये   B) शिरेमध्ये   C) अंगात   D) शरीरात रक्त

iv) या देशाच्या मातीवरती अमुचा रे _____

A) अधिकार   B) हक्क   C) आधीकार   D) अधिकारी

v) नव्या पिढीचे, नव्या युगाचे स्वप्न करू _____ ||

A) साकार   B) सत्कार   C) आधार   D) अंधार

प्र. ६. c. संदर्भासहित स्पष्टीकरण लिहा: (कोणतेही- १)

(१ X ३ = ३)

i) सर्वेचि झेपावें पक्षिणी | पिलीं पडतांची धरणीं ||

ii) अशा असंख्य ज्योतींची तुझ्यामागून राखण; दीनदुबळ्यांचे असें तुला एकच औक्षण.

स्थूलवाचन

प्र. ७. a. एका वाक्यात उत्तरे लिहा: (कोणतेही - ३) (३X १ = ३)

i) शब्दसिद्धीप्रमाणे - 'कन्नड - तुप्प' आणि 'अरबी - इत्र' या शब्दांसाठी मराठी प्रचलित शब्द कोणते ?

ii) पाठ या शब्दाचे वेगवेगळे अर्थ कोणते ते लिहा.

iii) कोणती प्रवृत्ती गेली पाहिजे असे भाभांनी सांगितले ?

iv) बार्क सुरु होऊन सात वर्ष झालेली असताना ट्रेनिंग स्कूलला किती मुले – मुली होते ?

प्र. ७. b. खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे ४०-५० शब्दांत उत्तर लिहा:

(कोणतेही - १)

(१X२ = २)

i) मेटलायझिंग प्रक्रियेवर काम न होण्यामागची कारणे कोणती असावीत, असे तुम्हांला वाटते?

ii) व्युत्पत्ती कोशाचे कार्य लिहा.

विभाग : ४ - ड. विस्तारात्मक लेखन- गुण १५

प्र. ८. a. पुढीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर सुमारे २००-२५० शब्दांत निबंध लिहा :

(कोणतेही - १)

(१ X६ = ६)

i) बैलगाडीची कैफियत:

माणसाचे पहिले वाहन – हजारो वर्षे सेवा केलीच – खाचखळगे, दगडमाती, काटेकुटे यांनी व्यापलेल्या रस्त्यांवरून माणसाला सुरक्षित नेले – माल वाहिला – आता विज्ञानाने हात दिला, हाती पैसा आला तेव्हा माणूस मला विसरला – मोटारगाडीच्या मागे लागला – मोटारगाडीसाठी गुळगुळीत रस्ते, महागडी देखभाल – मी कष्टाळू, कोणतेही चोचले नाहीत – प्रदूषण नाही – पण माणसाने ...

किंवा

ii) पृथ्वी बोलू लागली तर...

पृथ्वी हीच सर्व प्राणीमात्रांचा आधार – ती मूकपणे सर्वांचा भार वाहते – पण माणूस उपकार विसरतो – मातीशी बेईमानी करतो – पृथ्वी माता आपल्या लेकरांना भांडताना पाहून दुःखी – जे जग सुंदर करण्यासाठी मानवाला दिले; पण त्याची महत्वाकांक्षा खूप जास्त – निसर्गाला गुलाम बनवायला निघाला – त्यातच त्याचा विनाश.

किंवा

iii) माझा महाराष्ट्र-

मराठी माणसाला 'मराठी' असल्याचा अभिमान – हा अभिमान तो जेथे असेल तेथे व्यक्त करतो – मुंबईचे स्वरूप – विपुल निसर्ग संपदा – नद्या, पर्वतरांगा, फळे प्रत्येक जिल्ह्याचे वैशिष्ट्ये – कष्टाळू माणसे – सर्वांना सामावून घेण्याची वृत्ती – पण तरीही...

प्र. ८. b. पुढीलमुद्द्यांच्या आधारे गोष्टलिहा: (कोणतेही - १)

(१ X ५ = ५)

(शीर्षक आणि तात्पर्य आवश्यक)

उन्हामुळे सरोवराच्या पाण्यात कमतरता - एक वृद्ध बगळा नाव श्वेतकेतू - शिकार करण्याची चपळता अंगी नसल्याने - साधू पणाचे ढोंग - माशांना आपल्या धूर्तपणाने फसवणे - पाऊस सुरू होईपर्यंत दुसऱ्या तळ्यात सोडतो असे सांगणे - रोज मासे घेऊन जाणे फस्त करणे - खेकड्याला घेऊन जाताना त्याला ही गोष्ट समजणे - बगळ्याची मान आपल्या नांग्यांनी आवळणे - तात्पर्य.

किंवा

ii) एक राजन नावाचा मिठाचा व्यापारी - दोन गाढव - गाढवांना तो वाघाचे कातडे पांघरून चरायला सोडायच्या - शेतकरी वर्गात भीतीचे वातावरण - रात्रीचे कोणीही बाहेर पडेना - राम नावाचा शेतकऱ्याच्या पदरी चाणाक्ष, हुशार नोकर - रात्री झाडावर बसून पहारा - दोन वाघ गवत खात असल्याचे पाहणे - वाघासारखी डरकाळी फोडणे गाढव घाबरणे आपला मूळ आवाज काढणे - शिवने दोघांना पकडणे. - तात्पर्य.

प्र. ८. c. पुढील विषयावर पत्र लिहा: (लिफाफा आवश्यक) कोणतेही - १ (१ X ४ = ४)

(सार्वजनिक सेवा असताना : कार्यकारी अभियंता, आयुक्त, उपायुक्त, जल अभियंता, वीज महामंडळ अभियंता, आगार प्रमुख/ व्यवस्थापक महाराष्ट्र राज्य / जिल्हा यांपैकी योग्य प्रतिनिधीची निवड करावी.)

i) तुम्ही शिवम / शिवानी मोगरे, सचिव कामधेनू को- ऑप हा. सोसायटी लि., छ. संभाजीनगर - ४३१००२. रहिवाशी आहे. तुमच्या भागातील होणाऱ्या अनियमित वीजपुरवठ्याबाबत वीज मंडळ अधिकाऱ्यास तक्रार करणारे पत्र लिहा.

किंवा

ii) किशोर / कल्पना पाटील, श्रीकृष्ण माध्यमिक विद्यालय भरवस ता. अमळनेर जि. जळगाव - ४२५४०१. येथून शाळेच्या संगीत विभागासाठी विद्यार्थी प्रतिनिधी या नात्याने मुख्याध्यापकांच्या परवानगीने शाळेला लागणाऱ्या विविध वाद्यांची (पेटी (हार्मोनियम), तबला, टाळ, पखवाज) साहित्याची मागणी करणारे पत्र स्वरभास्कर संगीत अकॅडमी, खोटे नगर जळगाव - ४२५००१. च्या व्यवस्थापकास लिहा.

@darealarnav